

ДЕТСКА ГРАДИНА №81 „ЛИЛИЯ“
гр. София, ул. „Одрин“ №62, тел: 02/822-18-82; email:
odz81@abv.bg

Утвърждавам:

Радинка Илиева – / директор /

Заповед № 468-5 / 15.09.2026г.

МОДЕЛ
ЗА РАБОТА СЪС СЕМЕЙСТВАТА И ДЕЦАТА
В ПЕРИОДА НА АДАПТАЦИЯ ОТ СЕМЕЙНАТА СРЕДА
КЪМ ДЕТСКА ГРАДИНА №81 „ЛИЛИЯ“

Излизането от семейната среда и срещата с новата – заобикалящата, непознатата, социалната среда е част от живота и развитието на детето. Тръгването на детска градина е едно изключително събитие за малкото дете, защото е свързано именно с попадане в нова среда – материална, социална, обществена и природна. Подобни събития са част от живота на всяко дете – първоначално при постъпване в детска градина, а по-късно в училище. За безболезнена адаптация към тези промени изключително важна е предварителната подготовка на детето в семейството. Родителите в най-голяма степен могат да допринесат за бързата и успешна адаптация на детето към детската градина, когато са убедени в способността на детето успешно да премине през този етап. Тази увереност носи увереност и емоционално спокойствие както на тях, така и на детето. Доверието, което гласуват на детето, стимулирането му, позволява то да приеме детската градина, новите приятели / възрастни, новите играчки и цялата среда като своя, в която може да се чувства свободно и комфортно.

Детската градина, като институция, по предназначение, изпълнява националните образователни политики. Цялостната дейност и всички практики в детското заведение са законово регламентирани, научно обосновани, професионално практикувани и институционално контролирани.

Детската градина е инициативен фактор във взаимодействието с родителите. Законът за предучилищното и училищното образование определя ролята на родителите. Те са участници в образователния процес. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина се осъществява чрез план за взаимодействие, разработен от педагогическите специалисти и включва различни дейности като индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и разговори всеки път, когато конкретната ситуация или поведение на детето го налага. Родителите са длъжни да подпомагат и да участват в процеса на изграждане на навици и уменията от детето, да се осведомяват за приобщаването (адаптацията) на детето към детската градина и постигнатите резултати.

Ролята и задължението на детската градина е не само да отглежда, възпитава, обучава и социализира децата в новата образователна среда, но и да даде модели, които родителите да усвояват и прилагат с оглед успешното постигане на целите на предучилищното образование и подготовката на детето за училище и за обществен живот.

Постъпването на детето в детска ясла може да започне от 10-месечна възраст до навършване на 3-годишна възраст на детето. В яслените групи се полагат грижи за ранно детско развитие в няколко области: здраве и двигателно развитие, познавателно развитие, личностно-емоционално и социално развитие, езиково и комуникативно развитие.

У новопостъпващото дете трябва да се формират нови условнорефлекторни връзки, тъй като се нарушава създадения динамичен стереотип (например: ползване на биберон, на памперс, на гърне). При отделни деца, в зависимост от възрастта и индивидуалните особености, процесът на адаптиране е по-бавен. И точно тук е огромната и решаваща роля на медицинските сестри, на педагозите и другите специалисти, работещи в детското заведение за конструктивно сътрудничество с родителите за осъществяване адаптацията на новоприетите деца.

Раздялата с майката/бащата се преживява болезнено почти от всички деца. Те страдат и от това, че се намират в нова обстановка, сред непознати хора. Практиката показва, че има деца, които се приспособяват веднага, а други продължително време – от 2 до 4 месеца след постъпване в детската градина. Адаптирането е и социален процес и в него играе роля придобитото, т.е. личния опит на детето, подготовката му в семейството.

Моделът на работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина задължително включва краткосрочно присъствие на родителите в детската градина. Продължителността на

присъствието на родителите, както и дейностите, в които могат да участват, се определят предварително на индивидуални срещи между учителите/медицинските сестри и родителите.

В ДГ №81 „Лилия“ се прилагат множество подходи и прийоми, на първо място индивидуален и холистичен подход към всяко дете и активни грижи за новопостъпилите, особено през периода на адаптация.

ПРЕПОРЪКИ ЗА РОДИТЕЛИТЕ:

Още преди постъпването в детската градина е добре:

- Да направят предварително посещение в детската градина в следобедните часове – от 13.00 до 15.00 ч., за да се запознаят с обстановката и организацията на деня
- Два-три месеца предварително, в домашни условия, да се следва дневния режим и храненето, както е в детската градина.
- Предварително да се започне подготовката на детето към изискванията на новата среда.
- Да се формират у детето положителни нагласи, настроения и представи за детската градина; да се говори за детската градина с радост и насърчаване, като за специално място за децата.
- От полза е да се обясни на детето какво е това детска градина, а най-добре да му се покаже лично
- Медицинските изследвания за прием в ясла да се представят в деня, предхождащ постъпването на детето

ПРЕПОРЪКИ ЗА ДЕТЕТО:

- По желание на родителите или по преценка на учители/мед. сестри, детето може да посещава само определени моменти от дневната организация, напр. за 1 час и постепенно времето да се увеличава;
- При възможност целодневния престой на децата в период на адаптация да е кратък;
- Да наблюдава предварително и за кратко игрите на другите деца в групата и на двора;
- Да е приучено да ползва търне и/или тоалетна; да дава сигнали, когато има физиологични нужди;
- Да има елементарни умения да държи лъжица;
- Да консумира разнообразно приготвена храна и трикомпонентно обедно меню;
- Ползването на биберон да се преустанови, поради необходимостта от специфични хигиенни условия;
- Ползването на памперс е до 1г. 6мес.;
- Да пие от чаша;

- Да има опит за общуване и представа за различна среда /паркове, градинки с деца и възрастни/
- Да седи на детско столче;
- Да е спокойно и дружелюбно към други деца;
- Да прибира играчки на определени места;
- Да е запознато с новата обстановка – занималня, площадка; персонал;
- Да обича да слуша музика и да изпълнява естествени движения на фона ѝ, да слуша приказки, да изпълнява словесни указания на възрастните;
- Може да идва в групата с любима играчка;
- Детето има нужда от твърди граници и правила, за да се адаптира бързо. По този начин то се чувства сигурно и спокойно;
- Да наблюдава режимните моменти;
- Да се щади емоционалното му състояние.

В детството емоционалното съзнание се обогатява, усвояват се ускорено ключовите емоционални умения, формира се основата на емоционалната грамотност, динамизира се връзката между емоционалното развитие и емоционалната интелигентност като цяло и се очертава формиращата се индивидуалност на детето.

ПЕРСОНАЛЪТ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА:

- Възприема детето като най-висша ценност;
- Подкрепя, насърчава, поощрява и стимулира детето в цялостната му дейност и поведение;
- Посреща и приема детето с положително настроение, вежливо, учтиво, като съсредоточава вниманието си главно към него и създава усещане за сигурност и спокойствие;
- Запознава се с детето, запознава децата помежду им;
- Подготвя предварително подходяща среда в групата за игра и занимания по избор на децата;
- Определя лично пространство, надписано за всяко дете – места на масите за хранене и обучение, легло, гардероб като ги показва на децата и родителите;
- Запознава детето с обстановката и обяснява/демонстрира предназначението на отделните помещения, материали, пособия;
- Провежда организацията на учебния ден, като се съобразява със състоянието на децата, потребностите им и осигурява разнообразие на дейности – възпитателно-образователни, почивка, игри и други допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
- Подкрепя и подпомага всяко дете, когато то изпитва затруднения или несигурност;
- За по-успешната адаптация на децата, при необходимост, се допуска родител в групата в определени моменти – прием, закуска, обяд, приспиване;

- Не допуска травми и наранявания между децата чрез предмети или агресивно поведение: хапане, удряне, блъскане, щипане и др.;
- Поддържа спокойна и добра атмосфера;
- Не допуска грубост, тревоги, наказания, безразличие и безучастие при проблеми на децата;
- Не оставя децата без надзор;
- Своевременно и ежедневно предоставя на родителите информация за адаптирането, постиженията и поведението на детето;
- В началото на лятото се провежда родителска среща, на която родителите се запознават с персонала, обстановката и получават основна информация за предстоящото постъпване в детската градина.
- Персоналът няма роля на майка или баба. Те са служебни лица, изпълняващи трудови задължения по длъжностна характеристика; спазват професионална етика и отговорности, произтичащи от длъжностите и съобразно закона.

Всяка адаптация изисква време и ако за едно дете е достатъчна седмица, за друго може да е необходим месец или повече. Продължителността на адаптацията зависи от много фактори – характера на детето, семейната обстановка, здравословното състояние, методите и подходите, които учителите и другите специалисти избират по своя преценка.

Адаптацията е приключила след като детето е приело служителите, децата и средата. Възможно е при сутрешния прием, детето да протестира, но при влизане в групата се чувства комфортно и спокойно.

Моделът за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към ДГ №81 „Лилия“ е предназначен за родителите, медицинските и педагогически специалисти, които работят с деца в група на детска ясла и първа група в детската градина.

Целта е при активно взаимодействие между детската градина и родителите да се постигне бърза и безболезнена адаптация на ново постъпващото дете чрез уеднаквяване подходите и обогатяване знанията на възрастните за особеностите в развитието на детето в предучилищна възраст.

Моделът за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейна среда към ДГ №81 „Лилия“ е неразделна част от Правилника за дейността на детската градина.

При извънредна епидемична обстановка може да се наложи някои от горепосочените точки да не бъдат осъществени по съображения за опазване здравето на децата и персонала на ДГ №81 „Лилия“